

Lovgivning, navnlig i Rescriptet af 24de Septbr. 1805, hvilken er den Dyrigheds-Resolution, hvorfra det Princip er kommet over i vor Lovgivning, at huussvilde Personer skulde anvises Huus; jeg skulde derfor ansee det for tvivlsomt, om det vilde være ønskeligt at ombytte det med et andet. Vi vide vel, at de, som lovligt strabe at ernære sig, sjelden komme i Nød for Huus, hvorimod det oftest er dem, der ikke lovligt ernære sig, der komme i denne Forlegenhed, hvilke rigtig nok ogsaa maae hjælpes; men den Anvitsning, disse Ord give for dem, der trænge til Medborgeres Hjælp, turde maaffee dog ei være oversflødig.

Indenrigsministeren: Jeg troer, det turde være en Misforstaaelse, naar den ærede Ordfører af de indkomne Erklæringer fra Sogneforstanderskaberne, som jeg har tilladt mig underhaanden at meddele Comiteen, har udledet, at det kun var i eet Tilfælde, at der har viist sig Trang til Loven forinden dens Emanation. Disse Erklæringer angaae nemlig egentligt ikke Tidspunktet forud for Lovens Emanation; det er Oplysninger om, hvorvidt der, efterat Loven var kommen ud, har viist sig nogen factiff Trang dertil, og hvorvidt den er bleven bragt i Anvendelse, og det er neppe i dem bestemt sondret, hvorvidt der har viist sig Trang dertil inden dens Emanation. Sagen er den, at Loven er emaneret igjennem Justitsministeriet, og jeg er ikke istand til at oplyse, hvorvidt der tidligere har viist sig Trang til den eller ikke. Af de indhentede Erklæringer, der, saavidt jeg troer, have henligget i Læseværelset, fremgaaer en temmelig almindelig Anerkjendelse af, at Loven neppe for Tiden ansees for synnerlig fornøden; men Meningerne derom ere imidlertid meget deelte. Der skjelnes tvært og saa imellem forskjellige Afdelinger af Loven; thi det er ganske klart, at Loven i sine forskjellige Paragrapher angaaer forskellige Forhold, og de Erklæringer, som ere indhentede, bære sig fornemmelig om § 2, hvilken af en æret Thingmand ogsaa er bleven fremhævet som det egentlig tvivlsomme Punkt i Loven, og vistnok ogsaa er det. Der er vistnok Ingen, som vil indvende Noget imod den Indskrænkning, som ved Forordningens Slutningsbestemmelse er gjort i Lovens 3—19—7; det, man kan

have Tvivl om, er, hvorvidt der er Anledning til at anvende Expropriationen i det Tilfælde, Loven omhandler, og denne Tvivl kan saameget mere opstaae nu, efterat Grundloven er udkommen, da den med meget bestemte Udtryk modsætter sig Expropriation, undtagen der, hvor Almeenvællet kræver det, og det kan vel ikke misfjendes, at denne Lov gaaer videre, med Hensyn til Expropriationsprincipet end den tidligere Lovgivning. Undersøger man de tidligere Tilfælde, hvor Expropriationen er indrømmet, og som i Motiverne ere omhandlede, da angaae de vel uden Undtagelse saadanne Tilfælde, hvor Sagen netop dreier sig om at benytte et bestemt Punkt, det være sig til Canal anlæg, Veistrafninger, Forsvarsværker for Staten o. s. v.; der handles altid om, at man ikke kan undvære dette enkelte Jordstykke; men at gaae saavidt, at forlange Expropriation, fordi det Diemed, man vil udføre, er meget gavnligt, tvivler jeg paa, tidligere har fundet Sted i Lovgivningen. Det er heller ikke indført i Kjøbstæderne, uagtet der allerede tidligere jævnligt er indkommet Forespørgsel fra Kjøbstæderne, om de kunne expropriere, naar de havde Trang til at opføre et Fattighuus, hvilket af vedkommende Bestyrelse bestemt er blevet afviist, ligesom man heller ikke indrømmer Expropriation i bestegtede Tilfælde, navnlig til Opførelsen af Thinghuse, eller andre offentlige Bygninger. Det er derfor blevet sat under fornyet Ventilation, hvorvidt de første Paragrapher i Loven maatte være anvendelige, og om ikke navnlig den første Paragraph kunde modtage en skarpere Betegnelse, om ikke Nødvendigheden af at expropriere skulde ligge noget klarere for Dagen, end naar den blot støtter sig paa en Erklæring af Sogneforstanderskabet om, at man ikke paa billige Billaar kunde erholde nogen Grund afstaaet. Ogsaa med Hensyn til § 2 har man fundet nogen Betænkelse ved Expropriationen, og det saa meget mere som § 2 let kan give Anledning til Misforstaaelse. Det er, som den høitærede Justitsminister i dette Dieblif har oplyst mig om, historisk gaaet saaledes til, at man ved Lovens Udarbejdelse først har tænkt paa ved § 2 at expropriere umiddelbart til Fordeel for Vedkommende, der trængte til Huus;